

Poznań, 14 kwietnia 2020 r.

Alert prawny Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych – obowiązki, cele, skutki

W związku z epidemią wirusa COVID – 19, dokonano przesunięcia terminu zgłoszenia informacji o beneficjentach rzeczywistych do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych, zwanego dalej „CRBR” do dnia do 13 lipca 2020 r. Poniższy alert opisuje powyższy obowiązek, jego cele oraz możliwe skutki.

Wprowadzony ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (z dnia 1 marca 2018 roku, Dz. U. z 2019 roku, poz. 1115 ze zm., dalej – u.p.p.) obowiązek zgłoszenia rzeczywistych beneficjentów do utworzonego ww. ustawą Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (dalej – CRBR) ma na celu umożliwienie ustalenia, kto sprawuje rzeczywistą kontrolę nad spółkami prawa handlowego. Ma to przeciwdziałać praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, ponadto może – w ocenie autorów - doprowadzić do zwiększenia zaufania do uczestników obrotu finansowego.

Zgłoszenia dokonuje się wyłącznie elektronicznie, przy czym konieczne jest kwalifikowane poświadczenie podpisu elektronicznego (np. profil zaufany ePUAP) – instrukcja pod adresem <https://www.gov.pl/web/finanse/zgloszenie-informacji-o-beneficjentach>.

Zgodnie z art. 58 u.p.p., do dokonania zgłoszenia zobowiązane są:

- 1)spółki jawne;
- 2)spółki komandytowe;
- 3)spółki komandytowo-akcyjne;
- 4)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 5)spółki akcyjne, z wyjątkiem spółek publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 623).

Zgodnie z ustawą, zgłoszenia dokonuje osoba uprawniona do reprezentacji spółki (nie może tego zrobić pełnomocnik) – art. 61 u.p.p.

Zgodnie z normą z art. ust. 2 pkt 1 u.p.p. gdy ustawa mówi o beneficjencie rzeczywistym - rozumie się przez to osobę fizyczną lub osoby fizyczne sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad klientem poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez klienta, lub osobę fizyczną lub osoby fizyczne, w imieniu których są nawiązywane stosunki gospodarcze lub przeprowadzana jest transakcja okazjonalna w tym:

a)w przypadku klienta będącego osobą prawną inną niż spółka, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadającym im przepisom prawa państwa trzeciego:

–osobę fizyczną będącą udziałowcem lub akcjonariuszem klienta, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej,

–osobę fizyczną dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym klienta, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,

- osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji klienta, lub łącznie dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie klienta, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
 - osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad klientem poprzez posiadanie w stosunku do tej osoby prawnej uprawnień, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351), lub
 - osobę fizyczną zajmującą wyższe stanowisko kierownicze w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w tiret pierwszym, drugim, trzecim i czwartym oraz w przypadku niestwierdzenia podejrzeń prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu,
- b)w przypadku klienta będącego trustem:
- założyciela,
 - powiernika,
 - nadzorcę, jeżeli został ustanowiony,
 - beneficjenta,
 - inną osobę sprawującą kontrolę nad trustem,
- c)w przypadku klienta będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, wobec którego nie stwierdzono przesłanek lub okoliczności mogących wskazywać na fakt sprawowania kontroli nad nim przez inną osobę fizyczną lub osoby fizyczne, przyjmuje się, że taki klient jest jednocześnie beneficjentem rzeczywistym;

Z uwagi na fakt, iż zgłoszenie do CRBR nie jest powiązane z kosztami, a możliwe do nałożenia kary za niedokonanie zgłoszenia sięgają wysokością nawet miliona złotych, rekomendujemy Państwu dokonania zgłoszenia obejmującego jak najszerszy krąg podmiotów – nawet osób, co do których może istnieć wątpliwość co do wypełnienia powyższych przesłanek.

Za takie osoby należy uznać z pewnością:

- członków zarządu spółek,
- wspólników (w przypadku spółki jawnej – wszystkich, w przypadku spółek komandytowych i komandytowo akcyjnych – komplementariuszy, w przypadku spółek z o.o. i akcyjnych – tych posiadających pośrednio i bezpośrednio 25% lub więcej udziałów),
- prokurentów,
- osoby fizyczne zajmującą wyższe stanowiska kierownicze (np. managerów, dyrektorów),

W przypadku wątpliwości odnośnie poszczególnych osób mogących zostać uznanymi za beneficjentów rzeczywistych, zalecamy kontakt z Kancelarią.

Zaznaczam, iż wszelkie zmiany powyższych informacji po dokonaniu pierwszego zgłoszenia należy zgłaszać do CRBR w terminie 7 dni od chwili, w której zmiana nastąpiła.

Marcin Dybowski
Radca prawny